

81. rocznica zagłady pacjentów szpitala psychiatrycznego w Choroszczy

W sierpniu 1941 r. Niemcy dokonali ludobójstwa na kilkuset pacjentach Szpitala Psychiatrycznego im. St. Deresza w Choroszczy. 81. rocznicę tamtego tragicznego wydarzenia upamiętniono w poniedziałek, 29 sierpnia, przed Pomnikiem Ofiar Faszyzmu w Nowosiólkach k. Białegostoku. Podczas uroczystości samorząd województwa reprezentował Marek Malinowski, członek zarządu.

Dokładna data tej tragedii nie została do dzisiaj wyjaśniona. Szacuje się, że wydarzenie miało miejsce pod koniec sierpnia. Było to prawdopodobnie 25 lub 26. Niemcy zarządzili ewakuację szpitala. Wozami ciężarowymi oraz autobusami wywieźli pacjentów w głąb pobliskiego lasu nieopodal Choroszczy. Większość chorych, która nie zdołała uciec, została rozstrzelana przez Niemców. Według szacunków Instytutu Pamięci Narodowej hitlerowcy zamordowali wówczas czterysta sześćdziesiąt cztery osoby.

– Ich życie było złożone na ołtarzu Ojczyzny. To, co daje nam siłę i łączy to modlitwa i nadzieja, to nagroda od Pana, który jest sprawiedliwy, miłosierny i jest dobrym ojcem dla każdego z nas. Polećmy modlitwie tutaj poległych, ale też wszystkich obecnych pacjentów tego szpitala, wszystkich ludzi tej ziemi – mówił podczas uroczystości ks. Leon Grygorczyk, proboszcz parafii Zwiastowania NMP w Dobrzyniewie Kościelnym.

Podczas uroczystości Marek Malinowski odczytał list wystosowany przez marszałka Artura Kosickiego z okazji obchodów rocznicy tych tragicznych wydarzeń:

– Mija 81 lat od jednej z najbardziej bolesnych w swojej wymowie zbrodni hitlerowskich dokonanych w naszym regionie. Jej ofiarą byli bowiem bezbronni pacjenci Szpitala Psychiatrycznego w Choroszczy. Te kilkaset istnień, które straciły życie w lesie w Nowosiólkach, to również wymowny symbol utraty człowieczeństwa w tragicznych latach II wojny światowej – pisał w liście marszałek.

Szanowny Pan
Krzysztof Szeweluk
Dyrektor SP Psychiatrycznego ZOZ
im. dr Stanisława Deresza w Choroszczy

wraz z uczestnikami uroczystego
wspomnienia zagłady pacjentów Szpitala
w Choroszczy

Szanowni Państwo!

Mija 81 lat od jednej z najbardziej bolesnych w swojej wymowie zbrodni hitlerowskich dokonanych w naszym regionie. Jej ofiarą byli bowiem bezbronni pacjenci Szpitala Psychiatrycznego w Choroszczy. Te kilkaset istnień, które straciły życie w lesie w Nowosiólkach, to również wymowny symbol utraty człowieczeństwa w tragicznych latach II wojny światowej.

Z szacunkiem i czcią pochylmy więc głowy nad ofiarami tej wojennej tragedii z sierpnia 1941 roku. Dziękuję wszystkim, którzy podtrzymują o niej świadectwo. Nieustanna pamięć o strasliwym losie pacjentów ze Szpitala Psychiatrycznego w Choroszczy, to nasz ważny moralny obowiązek wobec teraźniejszych i przyszłych pokoleń. Uczynimy to dla budowania lepszego świata.

Marek Malinowski

Członek Zarządu

Województwa Podlaskiego

Artur Kosicki

Marszałek

Województwa Podlaskiego

Eksterminacja chorych psychicznie była zgodna z ideologią hitlerowskich Niemiec, która zakładała oczyszczanie rasy z jednostek niepełnosprawnych. Szacuje się, że na terenie Polski podczas okupacji niemieckiej wymordowano kilkanaście tysięcy chorych psychicznie. Była to część akcji T4, którą Niemcy prowadzili od 1939 r., w ramach której zginęło łącznie ponad 70 tys. osób.

W uroczystościach w 81. rocznicę tragicznych wydarzeń uczestniczyli m.in. Bohdan

Paszkowski – wojewoda podlaski, Krzysztof Szeweluk – dyrektor Szpitala Psychiatrycznego im. St. Deresza w Choroszczy – jednostki podległej samorządowi województwa, Dominik Maślach - dyrektor Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, Robert Wardziński - burmistrz Choroszczy, Wojciech Cybulski - wójt gminy Dobrzyniewo Duże oraz przedstawiciele lokalnych władz samorządowych.

Cezary Rutkowski

fot.: Paweł Krukowski

